

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/85/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1422200283
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1422200283.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: J. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. Y.-W. XX, XXX XX U., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka J. G. F. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. Y.-W. XX, XXX XX U., zastúpená: JUDr. Vlasta Pastorková, advokátka so sídlom Strojárska 3998, 069 01 Snina, IČO: 51 339 820 a otec Z. J. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. Y.-W. XX, XXX XX U., zastúpený: Kolíková & Partners, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Radvanská 21, 811 01 Bratislava, IČO: 47 239 441, o návrhoch matky a otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolania matky a otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 14.02.2022, č.k. 14P/8/2022-118, jednomyseľne takto

rozhodol:

Otcom navrhnutá zmena návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.03.2022 v časti, v ktorej sa otec domáhal do právoplatného skončenia konania o nezhode rodičov v podstatnej veci uložiť matke povinnosť zdržať sa právnych úkonov smerujúcich k zmene školy a k zmene bydliska/obvyklého pobytu maloletého dieťaťa, sa nepripúšťa.

II. Uznesenie súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

V napadnutom uznesení súd prvej inštancie vo výrokoch I., II. zamietol návrhy matky a otca na nariadenie neodkladného opatrenia (matka sa návrhom zo dňa 06.01.2022 domáhala dočasne na čas do rozvodu manželstva zveriť maloletého J., nar. XX.X.XXXX do jej osobnej starostlivosti s tým, že ho bude zastupovať, otec sa návrhom zo dňa 14.01.2022 domáhal na čas do rozvodu manželstva zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s týždenným intervalom striedania osobnej starostlivosti s tým, že zastupovať a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia so súčasným deklarováním, že výživné sa neurčuje a podaním zo dňa 09.02.2022 navrhol nariadiť neodkladným opatrením výchovné opatrenie rodičom - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu psychológa súdom určeného subjektu, za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie, zvládnutia svojej rodičovskej roly a rešpektovania roly druhého rodiča v živote maloletého dieťaťa a zlepšenia schopnosti neprenášať svoj postoj k druhému rodičovi na maloleté dieťa v rozsahu 5 hodín samostatného poradenstva obom rodičom a v rozsahu 10 hodín spoločného odborného poradenstva obom rodičom, nariadiť výchovné opatrenie maloletému dieťaťu - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu psychológa súdom určeného subjektu za účelom zistenia príčin odmietania otca maloletým, obnovenia vzťahu medzi maloletým a otcom, poskytnutia pomoci maloletému prekonať jeho negatívne pocity plynúce z rozvodovej situácie rodičov a pomoci vyrovnáť sa s nimi v rozsahu minimálne 10 hodín odborného poradenstva, uložiť povinnosť matke zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k zmene školy, ktorú maloletý navštevuje, a to najmä odhlásenia maloletého zo Súkromnej základnej školy B.,

nachádzajúcej sa na ulici U. XX, XXX XX U., na ktorej maloletý plní povinnú školskú dochádzku a prihlásenie maloletého na povinnú školskú dochádzku do inej školy alebo iného školského či výchovného zariadenia a k zmene miesta obvyklého pobytu / bydliska maloletého bez súhlasu otca, a to až do právoplatného skončenia konania o nezhode rodičov v podstatnej veci) a vo výroku III. deklaroval, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), § 324 ods.1, § 325 ods. 1, § 329 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“) konštatujúc, že po oboznámení sa s návrhom matky, návrhmi otca, vyjadrením matky a otca, vyjadrením kolízneho opatrovníka doručeného súdu dňa 10.02.2022, ďalšími listinami založenými v spise a obsahom súdneho spisu sp. zn. 25P/78/2021 dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady odôvodňujúce okamžitý zásah do pomerov účastníkov formou neodkladného opatrenia spôsobom navrhovaným matkou a otcom. Mal za to, že v predmetnej veci nie je možné v tomto štádiu konania bez vykonania náležitého dokazovania neodkladným opatrením rozhodnúť o zverení maloletého do výlučnej osobnej starostlivosti matky, resp. do striedavej starostlivosti oboch rodičov poukazujúc na to, že v konaní o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností vedenom na rovnakom súde pod sp. zn. 25/78/2021 bude súd vykonávať riadne dokazovanie za účelom náležitého zistenia skutkového stavu a až na jeho základe bude možné rozhodnúť aká forma starostlivosti bude najvhodnejšia a v záujme maloletého. Podľa názoru súdu v rodine nie je aktuálne daná nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov, keď rodičia maloletého na základe vzájomnej dohody vykonávali až do konca novembra 2021 striedavú osobnú starostlivosť o maloletého, pričom v dôsledku zmeny postoja maloletého k otcovi zabezpečuje od decembra 2021 až do súčasnosti starostlivosť o maloletého v prevažnej miere matka; osobitné zverenie maloletého do jej starostlivosti prostredníctvom neodkladného opatrenia potom nie je aktuálne nevyhnutné. Z návrhu matky a jej vyjadrenia vyplýva, že matka maloletému v kontakte s otcom nebráni a otec tuto skutočnosť ani nepopiera, v konaní o nariadení neodkladného opatrenia nebolo preukázané, že by matka otcovi v styku s maloletým bránila, avšak je zrejmé, že striedavá starostlivosť o maloletého neprebíha, nakoľko maloletý ju odmieta a uprednostňuje byť v starostlivosti matky.

3. Súd prvej inštancie v súvislosti s vhodnosťou nariadenia výchovného opatrenia uviedol, že je potrebné vykonať v konaní vo veci samej rozsiahlejšie dokazovanie, ktorému nie je v konaní o neodkladnom opatrení vytvorený dostatočný zákonný podklad. Konštatoval, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená, pričom splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností uvedených v návrhu a v prípade konania vo veciach starostlivosti o maloleté deti, aj bez návrhu. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov a potreba ich úpravy musí byť vždy bezodkladná, to znamená naliehavá a nevyhnutná. Mal za to, že ani v tomto prípade podmienky podľa § 325 ods. 1 C.s.p. pre rozhodnutie súdu o nariadení výchovného opatrenia prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia v danej veci splnené neboli poukazujúc na to, že v konaní o nariadení výchovného opatrenia podľa § 37 Zákona o rodine (či už na návrh, alebo aj bez návrhu v konaní začatým vydaním uznesenia o začatí konania podľa § 23 ods.2, § 24 C.m.p.), sa rozhoduje vo veci samej uznesením, vyžadujúcim postup ako v konaní vo veci samej (t.j. nariadenie pojednávania, vykonanie dokazovania a vydanie rozhodnutia vo veci samej). Na základe uvedeného ak má otec za to, že sú splnené podmienky na nariadenie výchovného opatrenia, môže podať na súd osobitný návrh vo veci samej, prípadne vyčkať, či dokazovaním v konaní vo veci samej o rozvod manželstva nevyplynie potreba začať konanie o nariadení výchovného opatrenia ex offa.

4. Vo vzťahu k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti o uloženie povinnosti matke zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k zmene školy, ktorú maloletý navštevuje a k zmene miesta obvyklého pobytu / bydliska maloletého bez súhlasu otca, súd prvej inštancie konštatoval nepreukázanie potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti mal za nadbytočné, keď dieťa aktuálne navštevuje Súkromnú základnú školu B., U. XX, U. a otec nijak bližšie nepreukázal svoje tvrdenia o zmene školy, či trvalého pobytu maloletého, pričom samotná obava nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Otec síce poukázal na správu od psychologičky zo dňa 13.01.2022, kde je uvedené, že dieťa očakáva zmenu školy a školskej dochádzky s nadšením, avšak je tam zároveň uvedené, že je to na dohode rodičov, či to akceptujú, pričom súd poukázal na § 111 písm. h/ C.m.p., podľa ktorého v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje aj o

veciach maloletého, o ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť. K danej problematike je podľa názoru súdu prvej inštancie potrebné taktiež riadne a dôsledné dokazovanie, čo v režime neodkladného opatrenia nie je možné. Súd prvej inštancie záverom apeloval na oboch rodičov, aby pri rozhodovaní o maloletom prihliadali na jeho najlepší záujem.

5. Proti výroku I. uznesenia podala v zákonnej lehote odvolanie matka navrhujúc, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti a jej zastupovaní dieťaťa vyhovel. V odvolaní poukázala na to, že rozhodnutie je nepreskúmateľné, arbitrárne a neobsahujúce riadne dôvody, na ktorých súd prvej inštancie založil rozhodnutie o jej návrhu. Matka uviedla, že návrh na rozvod bol podaný dňa 22.06.2021, zo strany dieťaťa dochádza k ráznemu odmietaniu otca a strachu z neho, pričom súd prvej inštancie nevzal v úvahu názor dieťaťa prezentovaný v jeho listoch adresovaných súdu a v priebehu pohovoru s kolíznym opatrovníkom. Vzhľadom na dĺžku konania bez určenia termínu pojednávania a množstva listinných dôkazov, bola preukázaná potreba dočasne upraviť práva a povinnosti k maloletému dieťaťu neodkladnými opatreniami. Maloletý opakovane vyjadruje vôľu zostať pri matke a vyjadruje názor, že bol u otca týraný, z listov dieťaťa vyplýva, že psychické týranie a bitky dieťaťa zo strany otca odôvodňujú okamžitý zásah do pomerov účastníkov formou neodkladného opatrenia. Nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy je dané tým, že maloletý je permanentne v strachu, či pre neho nepríde otec, čo môže mať na neho negatívny vplyv a môže u neho v jeho nízkom veku spôsobiť psychickú labilitu.

6. Proti výroku II. uznesenia podal v zákonnej lehote odvolanie otec poukazujúc na to, že naliehavosť potreby úpravy pomerov účastníkov konania vo vzťahu k dočasnej úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností vyplýva z toho, že od 29.11.2021 nie je takmer v žiadnom kontakte s maloletým dieťaťom (3x spolu hovorili telefonicky, hovory boli predčasne ukončené dieťaťom) z dôvodov na strane matky, matka neumožnila otcovi stráviť so synom ani len časť vianočných prázdnin a ani počas aktuálne prebiehajúcich jarných prázdnin, matka doposiaľ odmietla všetky návrhy otca a ostatných zainteresovaných subjektov (mediátorka, psychologička) na mimosúdne rokovanie o podstatných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, konaní neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by mali otca obmedzovať, alebo mu brániť vo výkone rodičovských práv a povinností a súd prvej inštancie a ani orgán sociálnoprávnej ochrany detí nevykonávajú v konaní o rozvod manželstva rodičov a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, alebo v súvislosti s ním žiadne úkony smerujúce k včasnému vykonaniu dokazovania, k meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej a k poskytnutiu účinnej pomoci účastníkom konania, ktorí sú v rozvodovom konaní a zjavne je daná potreba prijatia primeraných opatrení najmä za účelom dosiahnutia dohody rodičov (k rokovaniam, o ktorej matka odmieta dobrovoľne pristúpiť) a predchádzania nepriaznivých vplyvov rozvodu na maloleté dieťa. Dieťa bolo od odchodu matky zo spoločnej domácnosti rodičov dňa 22.07.2021 v striedavej osobnej starostlivosti rodičov, naposledy strávilo výlučne s otcom obdobie od 06.11.2021 do 29.11.2021, starostlivosť prebiehala v ustálenej vyrovnanej atmosfére, dieťa nekomunikovalo otcovi žiadne obavy alebo výhrady súvisiace s osobnou starostlivosťou otca oňho, ani iné výhrady týkajúce sa podmienok a spôsobu trávenia času s otcom. Z formulácie listov dieťaťa a z ich obsahu je zrejmé, že ide o výhrady matky vo vzťahu k otcovi, nie o autentický názor samotného maloletého dieťaťa a tieto, (ako ani elektronická komunikácia) neobsahuje opis skutočností, na základe ktorých by sa dala hodnotiť starostlivosť otca o syna ako nedostatočná, či dokonca vylučujúca možnosť akejkoľvek starostlivosti otca o syna. Matke, ktorá nie je ochotná konštruktívne s otcom komunikovať súčasná situácia vyhovuje, a to vrátane skutočností, že orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately neuplatnil svoje zákonné oprávnenia podľa § 11 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z. a súd prvej inštancie (napriek osvedčeniu zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia) neposkytol otcovi ochranu jeho práv ani v rozsahu zachovania aspoň minimálneho styku so synom. V matkou predložených listinách sa objavujú nepravdivé tvrdenia, zasahujúce do osobnostných práv otca. V konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností ani po viac ako ôsmich mesiacoch odo dňa začatia konania nie je vo veci nariadený termín pojednávania a aktuálne sa vo veci nevykonáva žiadne dokazovanie čo znamená, že sa fakticky fixuje stav, ktorý dlhodobo (ak nie úplne), vylúči u otca možnosť výkonu jeho práva na rodičovskú výchovu a osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a spôsobí vážnu ujmu na vzťahu otca a syna, ktorý je práve v období adolescencie osobitne dôležitý pre správne formovanie jeho osobnosti. Vo veci nie je známy názor kolízneho opatrovníka, ktorý dieťa v konaní zastupuje. Kolízny opatrovník súdu predložil iba správu č. 4 SSD 175/2021 zo dňa 07.02.2022 v ktorej uviedol údajný obsah stretnutia s maloletým dieťaťom bez toho, aby kolízny opatrovník uviedol, ako hodnotí výpoveď maloletého dieťaťa, celkovú situáciu v rodine

a aké navrhuje prijať opatrenia a rozhodnutie, ktoré by z jeho pohľadu najviac zohľadňovalo záujem maloletého dieťaťa. Pokiaľ ide o jeho návrh na uloženie výchovného opatrenia, tento súd prvej inštancie bližšie neodôvodnil a nie je zrejmé, akými úvahami sa správal pri rozhodovaní o tomto návrhu.

7. V doplnení odvolania z 18.03.2022 otec oznámil, že dňa 17.03.2022 ho matka emailom informovala o prestupe dieťaťa na ZŠ vo T., ktoré dieťa od 14.03. 2022 navštevuje, pričom zmenu školy s otcom vopred nekonzultovala, neinformovala ho a ani nežiadala jeho súhlas so zmenou vzdelávacieho zariadenia. Vopred neinformovala ani Súkromnú základnú školu B., U. XX, U., ktorej až dňa 18.03.2022 bolo doručené oznámenie o prijatí dieťaťa na inú školu. Uvedené skutočnosti potvrdzujú danosť odvolacieho dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe predložených dôkazov k nesprávnym skutkovým záverom, že matka nevykonáva žiadne kroky smerujúce k zmene školy, a tým aj zmene obvyklého pobytu dieťaťa. Otec dňa 19.03.2022 absolvoval stretnutie na ÚPSVaR Bratislava IV, ktorý mu odporučil riešiť situáciu podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci nezhody rodičov a žiadať o navrátenie syna do miesta pôvodného obvyklého pobytu. Otec uviedol, že aj v odvolacom konaní žiada o súdne rozhodnutie, nijako neobmedzujúce rodičovské práva matky so súčasným zachovaním spravodlivej a v zásade rovnocennej miery osobnej starostlivosti o dieťa zo strany oboch rodičov a o zachovanie doterajšieho sociálneho prostredia dieťaťa, vrátane školského prostredia a prostredia rovesníkov, s ktorými sa doteraz priatelil, a to do času, kým sa rodičia nedohodnú na zmene. S poukazom na zmenu skutkovej situácie, ku ktorej došlo v odvolacom konaní, otec podľa § 64 C.m.p. navrhol pripustenie zmeny návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti matke zdržať sa právnych úkonov smerujúcich k zmene školy a k zmene bydliska/obvyklého pobytu maloletého dieťaťa tak, že:

- súd nahrádza súhlas matky Mgr. G. F. F., nar. XX.XX.XXXX ako zákonnej zástupkyne maloletého dieťaťa J. F., nar. XX.XX.XXXX na podanie žiadosti o prestup maloletého dieťaťa na Súkromnú základnú školu B., nachádzajúcu sa na ulici U. XX, U., na plnenie povinnej školskej dochádzky a na pokračovanie základného vzdelávania maloletého dieťaťa na Súkromnej základnej škole B., U. XX, U., a to do právoplatného skončenia konania o nezhode rodičov v podstatnej veci súvisiacej s výkonom rodičovských práva a povinností,

- matka je povinná zabezpečiť prezenčnú účasť maloletého dieťaťa na vyučovaní na Súkromnej základnej škole B., U. XX, U. v čase, kedy sa dieťa nachádza v jej osobnej starostlivosti a zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k zmene miesta obvyklého pobytu/ bydliska dieťaťa.

Potrebu navrhutej bezodkladnej úpravy pomerov otec odôvodnil opisom aktuálneho stavu, keď dôvody uvádzané matkou pre zmenu prostredia dieťaťa (nepriaznivý zdravotný stav) nevyhnutne a bezodkladne nevyžadujú zmenu prostredia v obci T. (cca 500 km od doterajšieho bydliska dieťaťa) a sú v rozpore so záujmami dieťaťa. Obavu, že výkon rozhodnutia bude ohrozený, osvedčuje doterajší postoj matky, nerešpektujúcej práva dieťaťa a ani právo otca, ktorá jednostranne realizuje kroky vedúce k zásadným zmenám v živote maloletého dieťaťa. Poukazujúc na § 31 ods.1,2 zákona č. 245/2008 Z.z. uviedol, že sa javí, že školy akceptujú aj žiadosť len jedného zo zákonných zástupcov o prestup žiaka na inú školu a riaditeľ školy, ktorú žiak dovtedy navštevoval, nemá inú možnosť, len rozhodnutie akceptovať. Keď súd vyhovie zmenenému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, bude možné podať žiadosť o prijatie na pôvodnú školu. Keďže z dôvodov na strane matky malo pred prehlásením dieťa na základnú školu vo T. nadmerné absencie na prezenčnom vyučovaní v pôvodnej škole a je zrejmé, že matka sa plánuje dlhodobo zdržiavať na východnom Slovensku, uloženie povinnosti matke zabezpečiť prezenčnú účasť maloletého dieťaťa na vyučovaní na Súkromnej základnej škole B., U. XX, U. v čase, kedy sa dieťa nachádza v jej osobnej starostlivosti, pomôže zabezpečiť, aby do rozhodnutia v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, nedošlo k zmene miesta bydliska/obvyklého pobytu dieťaťa. Ak súd vyhovie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci nahradenia súhlasu matky, otec ponechal na zváženie, či nariadené neodkladné opatrenie nemá povahu rozhodnutia vo veci samej. K podaniu pripojil rozhodnutie riaditeľky Základnej školy s materskou školou F.J. A. o prijatí maloletého na základné vzdelávanie č. 3/2021-22 zo dňa 14.03.2022, Úradný záznam ÚPSVaR Bratislava IV z 18.03.2022 z rozhovoru s otcom, ktorý oznámil zmenu školy a zmenu miesta aktuálneho pobytu dieťaťa, email matky z 17.03.2022, v ktorom otcovi oznámila, že maloletý od 14.03.2022 prestúpil do základnej školy vo T., informovala otca o stave v akom sa dieťa aktuálne nachádza (zdravotne je na tom lepšie, prostredie mu vyhovuje, z našetrených peňazí si kúpil psa o ktorého sa stará, zlepšil sa v správaní aj v učení), otcovi oznámila adresu kde bývajú (T. jazero XXXX) s tým, že môže dieťa prísť kedykoľvek navštíviť, ak sa s ním dohodne a maloletý s tým bude súhlasiť a požiadala otca, aby dobre zvážil svoje ďalšie kroky) a emailovú komunikáciu otca so Súkromnou základnou školou B. z 17.03.2022.

8. V písomnom podaní z 05.04.20122 (druhé doplnenie odvolania) otec oznámil, že dňa 04.04.2022 podal odvolanie proti rozhodnutiu riaditeľky Základnej školy s materskou školou F.J. A. o prijatí na základné vzdelávanie č. 3/2021-22 zo dňa 14.03.2022. Riaditeľku pred podaním odvolania vyzval, aby upustila od protiprávneho konania a o oznámenie Súkromnej základnej škole B., že rozhodnutí o prijatí nenadobudlo doposiaľ právoplatnosť a vykonateľnosť (aj napriek nesprávne vyznačenej právoplatnosti na rozhodnutí), a aby sa zdržala poskytovania základného vzdelávania dieťaťu. Riaditeľka základnej školy vo T. počas telefonického rozhovoru dňa 30.03.2022 právnenému zástupcovi otca uviedla, že matka kontaktovala školu vo februári 2022, od Krajskej školskej správy v Košiciach dostala ústny pokyn, že musí dieťa prijať aj len na základe podania prihlášky matkou s odvolaním sa na splnenie podmienok § 144 ods. 2 písm. c/ školského zákona, ako dôvod pre rozhodnutie považovala tiež tvrdenia matky, že od otca odišla z dôvodu, že ju a dieťa týral a dieťa sa s otcom stretávať nechce. Otázku zmenu školy s ním matka vopred nekonzultovala, aj naďalej ignoruje právo otca a dieťaťa na rodinný život, a pokiaľ by aj došlo k zrušeniu nezákonného rozhodnutia o prijatí javí sa, že matka je odhodlaná následne dieťa prihlásiť na inú dostupnú základnú školu. Otec nemá inú možnosť, iba sa domáhať ochrany na súde a žiadať, aby súd nahradil súhlas matky na podanie žiadosti o prestup maloletého dieťaťa na pôvodnú základnú školu do času, kým súd nerozhodne o nezhode rodičov v tejto podstatnej veci. V prílohe podania otec doložil odvolanie proti rozhodnutiu riaditeľky Základnej školy s materskou školou F.J. A. o prijatí na základné vzdelávanie č. 3/2021-22 zo dňa 14.03.2022.

9. Matka sa v písomnom podaní z 25.4.2022 vyjadrila k odvolaniu otca a jeho doplnení (doručovaných jej odvolacím súdom podľa § 329 ods.2 C.s.p.) a navrhla výrok II. napadnutého uznesenia potvrdiť. Uviedla, že všetky kroky súvisiace s prestupom na Základnú školu vo T. a kroky súvisiace so zmenou trvalého pobytu na adresu R. XX, J. urobila až 14.03.2022, nakoľko ju o to prosil maloletý syn. Keďže počas koronakrízy nemala v Bratislave dostatok práce, bola nútená častejšie dochádzať za prácou na východné Slovensko, kde má vytvorené väzby, maloletý sa spoznal s novými kamarátmi, informoval sa o škole a veľmi sa mu tam zapáčilo. Svoju túžbu maloletý prezentoval pred riaditeľkou školy bez akéhokoľvek vplyvu matky. Všetky tvrdenia matky je možné overiť si vykonaným dokazovaním, či už výsluchom pred kolíznym opatrovníkom, výsluchom maloletého pred súdom, znaleckým dokazovaním, výsluchom jeho psychologičky Mgr. T. a následne je možné zistiť aj to, či matka dieťa ovplyvňuje, prípadne aký je jeho názor, nakoľko na jeho záujem by sa malo pozerať, keďže práve len na základe dôsledného dokazovania je možné odstrániť všetky pochybnosti otca na adresu matky. Momentálne je maloletý vo veľmi dobrom zdraví, zahrnujúcom nielen jeho fyzický zdravotný stav týkajúci sa jeho respiračného aparátu, ale aj psychickej a sociálnej pohody, rád chodí do novej školy, výrazne sa zlepšil v študijných výsledkoch, má rôzne športové aktivity a vynikajúce vzťahy s kamarátmi a je z neho pohodový a šťastný chlapec. Vzhľadom na skutočnosť, že matka má prácu na východnom Slovensku, finančne nevládala platiť náklady na cestovanie, školné 400 eur mesačne a iné náklady, nakoľko jej otec do dnešného dňa na výživu dieťaťa neprispel ani 1 cent. Otca informovala o prestupe dieťaťa na inú základnú školu a o presťahovaní, snaží sa viesť dieťa k účte k otcovi a nabáda ho, aby sa otcovi ozval. Opakovane otca prosila o trepezlivosť, že maloletý si k nemu postupne nájde cestu, a to aj za pomoci odborníkov, písala mu viackrát, že môže za dieťaťom kedykoľvek prísť a dohodnúť sa s ním o termíne, no doposiaľ to otec neurobil. Je si vedomá potreby mužského vzoru v živote dieťaťa a tým smerom ho vedie aj za online pomoci Mgr. T., no otec namiesto ľudského a milujúceho prístupu k maloletému, matku pred dieťaťom očierňuje a podáva množstvo odvolaní a vyjadrení na súd, nevedomujúc si, akého nezvratného škodlivého konania sa voči dieťaťu dopúšťa. Otec by mal byť maloletému oporou, mal by počúvať názor dieťaťa, jeho túžby, podieľať sa na jeho potrebách finančne a byť mu oporou - zvlášť počas prebiehajúceho rozvodového konania, a nie len o neho bojovať a robiť všetko pre to, aby ho vytrhol zo zdravého prostredia, kde je spokojný a šťastný. V danej veci nie sú dané podmienky na striedavú osobnú starostlivosť pre vzdialenosť trvalého pobytu maloletého, zlú komunikáciu rodičov a najmä pre názor maloletého. Naopak, vyhovením návrhov otca na nariadenie neodkladného opatrenia, by došlo k nezvratnej škode na zdraví maloletého.

10. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní oboch rodičov podľa § 65 a § 66 C.m.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 C.s.p. a dospel k nasledujúcim záverom.

11. Podľa § 2 ods.1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 2 ods.2 C.m.p. na účely tohto zákona sa pojmy žaloba , strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania a konanie podľa tohto zákona , ak z povahy veci nevyplýva inak.

13. Podľa § 23 ods.1 C.m.p. konanie sa začína na návrh.

14. Podľa § 64 C.m.p. zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

15. Podľa § 123 ods.2 C.s.p. podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo zabezpečovacieho opatrenia.

16. Ako prvoradou otázkou sa zaoberal posúdením návrhu otca na zmenu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia obsiahnutého v jeho podaní zo dňa 18.03.2022, doručeného odvolaciemu súdu dňa 21.03.2022 (t.j. v priebehu odvolacieho konania), v ktorom otec navrhol podľa § 64 C.m.p. pripustiť zmenu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, v ktorej sa domáhal uložiť povinnosť matke zdržať sa právnych úkonov smerujúcich k zmene školy a k zmene bydliska/obvyklého pobytu maloletého dieťaťa tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti znie :

- súd nahrádza súhlas matky J.. G.. F. F., nar. XX.XX.XXXX ako zákonnej zástupkyne maloletého dieťaťa J. F., nar. XX.XX.XXXX na podanie žiadosti o prestup maloletého dieťaťa na Súkromnú základnú školu B., nachádzajúcu sa na ulici U. XX, U., na plnenie povinnej školskej dochádzky a na pokračovanie základného vzdelávania maloletého dieťaťa na Súkromnej základnej škole B., U. XX, U., a to do právoplatného skončenia konania o nezhode rodičov v podstatnej veci súvisiacej s výkonom rodičovských práva a povinností,

-matka je povinná zabezpečiť prezenčnú účasť maloletého dieťaťa na vyučovaní na Súkromnej základnej škole B., U. XX, U. v čase, kedy sa dieťa nachádza v jej osobnej starostlivosti a zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k zmene miesta obvyklého pobytu/ bydliska dieťaťa.

17. V nadväznosti na v predchádzajúcom odseku označený návrh otca na zmenu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, doručeného súdu v priebehu odvolacieho konania zdôrazňuje, že procesná úprava neodkladných opatrení sa spravuje obdobným režimom ako v prípade ostatných inštitútov (§ 2 ods.1 C.m.p.) a aj v tomto prípade sú tak vo všeobecnej časti (t.j. tretej časti C.m.p.) vymedzené určité ustanovenia, ktoré predstavujú výnimku (osobitosti) oproti všeobecnej úprave obsiahnutej v ust. § 324 až 342 C.s.p.. V zmysle § 123 C.s.p. je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaním vo veci samej len v prípade, ak to vyplýva z povahy veci, t.j. v prípade, kedy nie je podaný v priebehu už začatého konania, ale pred jeho začatím, alebo po skončení konania vo veci samej a kedy na nariadené neodkladné opatrenie už nebude nadväzovať konanie vo veci samej. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že súdom prvej inštancie posudzovaný návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, v ktorej sa domáhal uložiť povinnosť matke zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k zmene školy, ktorú maloleté dieťa navštevuje, a to najmä jeho odhlásenia zo Súkromnej základnej školy B., na ktorej maloleté dieťa plní školskú dochádzku, prihlásenia maloletého dieťaťa na povinnú školskú dochádzku do inej školy, alebo iného školského či výchovného zariadenia a k zmene miesta obvyklého pobytu / bydliska dieťaťa bez súhlasu otca, a to až do právoplatného skončenia súdneho konania o nezhode rodičov v podstatnej veci, (v ktorej časti v priebehu odvolacieho konania otec navrhol zmenu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), nie je podaním vo veci samej a vo vzťahu k nemu nie je možné v priebehu odvolacieho konania postupom podľa § 64 C.m.p. pripustiť otcom navrhnutú zmenu. Odvolací súd dodáva, že vyhovenie návrhu otca na zmenu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bez akejkoľvek opory v zákone by navodilo stav, kedy by o zmenenom návrhu otca, odôvodneného zmenenými skutkovými okolnosťami, ktoré nastali po rozhodnutí súdu prvej inštancie, rozhodoval vecne nepríslušný súd (§ 324 ods.2 C.s.p.) bez následnej možnosti účastníkov konania domáhať sa prípadnej zmeny rozhodnutia v riadnom inštančnom postupe. Pre úplnosť odvolací súd konštatuje, že návrh otca na zmenu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné posúdiť ani ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, podaný v priebehu odvolacieho konania podľa § 362 C.m.p. (o ktorom rozhoduje odvolací súd), ktoré ustanovenie sa vzťahuje výlučne na situácie, kedy odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti meritórnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie a kedy je návrh účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia, týkajúci sa pomerov upravovaných v meritórnem rozhodnutí, podaný v priebehu takéhoto odvolacieho konania.

18. Podľa § 39 ods.2 C.m.p. tento zákon ustanovuje, kedy súd rozhoduje vo veci samej uznesením.

19. Podľa § 120 ods.1 C.m.p. súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b/ až d/, h/ a i/, inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

20. Podľa § 234 ods.1,2 C.s.p. súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej. Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa primerane ustanovenia o rozsudku.

21. Podľa § 236 C.s.p. v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a zástupcov, označenie prejednávaneho sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

22. Pokiaľ ide o námietky matky o nie dostatočnom a nepresvedčivom odôvodnení výroku I. rozhodnutia, v ktorom súd prvej inštancie zamietol jej návrh na čas do rozvodu manželstva zveriť maloletého J., nar. XX.X.XXXX do jej osobnej starostlivosti s tým, že ho bude zastupovať, treba uviesť, že odvolaním matky napadnutý výrok I. rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je rozhodnutím vo veci samej a jeho formálne náležitosti je nutné posudzovať v intenciách ust. § 236 C.s.p., v nadväznosti na ktoré sa jedná o jednoduchšiu formu procesného rozhodovania súdu, obsahujúce zjednodušené formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia, ktoré však v tomto prípade musí dať odpovede na základné otázky týkajúce sa rozhodovania o osobitnej procesnej forme návrhu účastníka (návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia). Po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vzťahujúceho sa k matkou napadnutému výroku I., súčasne posudzovaného aj v kontexte odôvodnenia vzťahujúceho sa k výroku, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh otca na čas do rozvodu manželstva zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s týždenným intervalom striedania osobnej starostlivosti s tým, že zastupovať a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia a výživné nebude určené, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v ňom uviedol, čoho sa obaja rodičia návrhmi na nariadenie neodkladného opatrenia domáhali, akými skutočnosťami ho odôvodňovali a osvedčovali, ako sa k návrhu vyjadrili ostatní účastníci a kolízny opatrovník (vrátane uvedenia obsahu pohovoru s maloletým dieťaťom vykonaným kolíznym opatrovníkom dňa 31.01.2022), uviedol, aké skutočnosti mal z obsahu spisu osvedčené a následne, po uvedení na vec sa vzťahujúcich zákonných ustanovení, dostatočne a zrozumiteľne v ods. 12 rozhodnutia odôvodnil prijatú úvahu, premietnutú do výroku I. a čiastočne aj do výroku II. rozhodnutia vychádzajúc z premisy, že obaja rodičia neosvedčili splnenie zákonných procesných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v časti týkajúcej sa navrhnutého rozhodnutia o dočasnom zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, resp. návrhu otca na dočasné zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Odvolacie námietky matky v tomto smere s jej odkazmi na judikatúru Ústavného súdu SR, týkajúcu sa práva účastníka konania na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné a zreteľné, preto posúdil ako nepodložené a nedôvodné.

21. V posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že na Okresnom súde Bratislava IV je pod sp. zn. 25P/78/2021 vedené konanie o návrhu matky na rozvod manželstva rodičov a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému J., ktoré nebolo doposiaľ skončené (a na prejednanie návrhu nebolo doposiaľ nariadené pojednávanie).

22. Matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 03.01.2022, ktorým sa domáhala na čas do rozvodu manželstva zveriť maloletého J., nar. XX.X.XXXX do jej osobnej starostlivosti s tým, že ho bude zastupovať odôvodnila tým, že od podania návrhu na rozvod manželstva sa vzťah medzi otcom a maloletým J. výrazne zhoršil (čo potvrdil otec vo vyjadrení k návrhu na rozvod zo dňa 03.12.2021), maloletý odmieta chodiť k otcovi a akýmkoľvek spôsobom s ním komunikovať, prosí matku, aby sa nemusel s otcom stretávať, a pri zmienke o otcovi sa roztrasie, bojí sa, znervózne. Matka uviedla, že správanie a strach maloletého nevie vysvetliť, keďže po opustení spoločnej domácnosti sa s otcom stretával (bol s ním aj týždeň), matka sa počas dištančnej výučby s maloletým podľa jeho želania zdržiava v obci T. (okres J.), maloletý si pobyt na východnom Slovensku pochvaľuje, zlepšil sa jeho zdravotný stav súvisiaci s dýchacími cestami. Podľa matky je v najlepšom záujme maloletého dočasne ho zveriť do jej osobnej starostlivosti kým sa odborne znaleckým dokazovaním, prípadne výsluchom maloletého nezistí príčina odmietania otca maloletým (poukazujúc na pripojené správy detskej psychologičky J.. J. W. Y. zo dňa 03.11.2021 a 03.01.2022 z ktorých vyplýva, že maloletý sa výrazne bráni odchodu k otcovi, bojí sa, má až paniku, že s ním bude sám, bez matky, potrebuje dozrieť nato, aby chápal a zvládol striedanie

rodičov okolo neho, na čo nie je pripravený, vie si povedať aj sám, čo potrebuje a vyskúšal si, aké je to byť raz s jedným a raz s druhým rodičom, a to mu nevyhovuje). V súčasnej dobe detská psychologička doporučuje pokrytie starostlivosti o dieťa matkou a dieťa nateraz nenútiť do stretávania s otcom.

23. Otec sa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia doručeného súdu dňa 14.01.2022 domáhal na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas po rozvode dočasne zveriť do striedavej osobnej starostlivosti rodičov tak, že otec bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého od piatku nepárneho kalendárneho týždňa od 18:00 hod. do piatku najbližšie nepárneho kalendárneho týždňa do 18:00 hod. a matka bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého od piatku párneho kalendárneho týždňa od 18:00 hod. do piatku najbližšie nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa do 18:00 hod. s tým, že rodič preberie a odovzdá maloletého druhému rodičovi v mieste doterajšieho bydliska maloletého na ulici J. a zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia s tým, že výživné nebude určené. K návrhu matky uviedol, že od 29.11.2021 nemal možnosť s maloletým stráviť ani jeden deň vrátane vianočných prázdnin, telefonický kontakt s maloletým mu bol umožnený len 30.11.2021 a 30.12.2021, matka s ním ohľadom osobného kontaktu s maloletým nekomunikuje. Otec uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by maloletý bol dlhodobo od roku 2018 sledovaný detskou psychologičkou Mgr. J. W. Y., ktorá s otcom žiadnym spôsobom nekomunikovala, čo nesvedčí o objektivite podaných správ. Od odchodu matky zo spoločnej domácnosti do 29.11.2021 bol maloletý v striedavej osobnej starostlivosti rodičov, nič nenasvedčovalo, že by tento režim maloletému nevyhovoval, maloletý bol v osobnej starostlivosti otca spokojný, mali spoločne vytvorený pravidelný režim zahŕňajúci plnenie školských povinností, voľnočasové aj oddychové aktivity, u dieťaťa nedochádzalo k zajakávaniu v reči, atakom zlosti a plaču, nočnej enurézii, nespavosti či k psychosomatickým ťažkostiam (bolesti hlavy alebo brucha), maloletý bol počas pobytu u otca v dennom styku s matkou. Na odporúčanie školy, ktorú maloletý navštevuje, inicioval otec poskytnutie psychologickkej pomoci maloletému psychologičkou Mgr. S. v Centre pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie Bratislava IV (CPPPaP BA IV) s ktorou maloletý absolvoval len tri stretnutia v dôsledku nesúhlasu matky. Zo správy z psychologického vyšetrenia zo dňa 07.01.2022 realizovaného Mgr. S. vyplýva, že hoci na prvom stretnutí maloletý popisoval pozitívne zážitky s otcom, na ďalšom stretnutí už bol výrazne negatívne naladený voči otcovi, matkou popisované prejavy u maloletého však neboli identifikované. Otec si nie je vedomý žiadneho konania z jeho strany, vedúce k radikálnemu odmietaniu kontaktu a javí sa mu, že matka má záujem získať rozhodujúci výchovný vplyv na maloletého a obmedziť tak na minimum osobný kontakt otca maloletým. Navrhované neodkladné opatrenie považoval za nevyhnutné na stabilizáciu pomerov medzi rodičmi a dieťaťom na čas, kým súd po vykonanom dokazovaní meritórne nerozhodne o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu v konaní o rozvod manželstva rodičov. Otec navrhoval striedavú osobnú starostlivosť s dvojtyždňovým intervalom a hoci sa matka k tomuto návrhu nevyjadrila, od začiatku školského roka do 29.11.2021 sa osobná starostlivosť o maloletého realizovala v dvojtyždňových či trojtyždňových intervaloch (matka dohodu o striedavej starostlivosti potvrdila aj na stretnutí CPPPaP BA IV, maloletý s takýmto nastavením osobnej starostlivosti nevyjadril nesúhlas alebo nespokojnosť). Jeho vzťah s maloletým bol až do času odchodu matky zo spoločnej domácnosti pozitívny, stabilný, majúci charakter pevnej citovej väzby a pokiaľ nedôjde k úprave osobnej starostlivosti otca o maloletého, dôjde k úplnej strate jeho osobného kontaktu s maloletým.

24. V následnom podaní z 09.02.2022 otec navrhol nariadiť neodkladným opatrením výchovné opatrenie rodičom (povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu psychológa súdom určeného subjektu, za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie, zvládnutia svojej rodičovskej roly a rešpektovania roly druhého rodiča v živote maloletého dieťaťa a zlepšenia schopnosti neprenášať svoj postoj k druhému rodičovi na maloleté dieťa v rozsahu 5 hodín samostatného poradenstva obom rodičom a v rozsahu 10 hodín spoločného odborného poradenstva obom rodičom) a aj maloletému (podrobiť sa psychologickému poradenstvu psychológa súdom určeného subjektu za účelom zistenia príčin odmietania otca maloletým, obnovenia vzťahu medzi maloletým a otcom, poskytnutia pomoci maloletému prekonať jeho negatívne pocity plynúce z rozvodovej situácie rodičov a pomoci vyrovnáť sa s nimi v rozsahu minimálne 10 hodín odborného poradenstva) dôvodiac nutnosťou realizácie krokov, ktoré povedú k reparácii vzťahu medzi maloletým a otcom ešte pred meritórnym rozhodnutím. Uviedol, že na strane matky vníma existenciu zásadných prekážok, pre ktoré sa momentálne osobná starostlivosť otca o maloletého nerealizuje (odmietavý postoj matky k tomu, aby bol otec prítomný v živote maloletého, odmietanie uznania potreby výchovného vplyvu otca na maloletého a uznania existencie vzájomného práva na styk a rovnoprávnú rodičovskú starostlivosť oboch rodičov o maloletého). Podľa otca sa javí, že

maloletý aktuálne pod výlučným výchovným vplyvom matky, bez vážneho dôvodu úplne odmieta kontakt s otcom. Otec sa v označenom podaní ďalej domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd uloží matke zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k zmene školy, ktorú maloletý navštevuje, a to najmä odhlásenia maloletého zo Súkromnej základnej školy B., nachádzajúcej sa na ulici U. XX, XXX XX U., na ktorej maloletý plní povinnú školskú dochádzku a prihlásenie maloletého na povinnú školskú dochádzku do inej školy, alebo iného školského či výchovného zariadenia a k zmene miesta obvyklého pobytu (bydliska maloletého bez súhlasu otca, a to až do právoplatného skončenia konania o nezhode rodičov v podstatnej veci) dôvodiac tým, že zo správy z psychologickkej intervencie zo dňa 13.01.2022 J. W. Y. (pripojenej matkou k vyjadreniu zo dňa 03.02.2022) vyplýva, že matka aktuálne podniká kroky k zmene školy, ktorú maloletý v súčasnosti navštevuje a k zmene miesta obvyklého pobytu maloletého, a to bez rozhodnutia súdu či dohody rodičov. Otec uviedol, že nemá žiadne informácie týkajúce sa zmeny školy, ktorú plánuje matka realizovať, nesúhlasí s tým, aby maloletý plnil povinnú školskú dochádzku na inej škole a ani so zmenou miesta obvyklého pobytu (bydliska maloletého), keďže dieťa stále navštevuje základnú školu v Bratislave, má tu ošetrovujúcich lekárov, mal tu záujmové činnosti aj sociálne väzby s rovesníkmi. Kontakt s maloletým má viac ako dva mesiace absolútne prerušený, hoci neexistuje žiadna relevantná prekážka na strane otca, či maloletého, ktorá by bránila ich vzájomnému kontaktu.

25. Zo správy kolízneho opatrovníka z 07.02.2022 vyplýva, že dňa 31.01.2022 realizoval stretnutie s maloletým bez prítomnosti matky. Maloletý uviedol, že od 29.11.2021 je s mamou a konečne prežíva spokojnosť a bezpečie. Počas realizovania striedavej osobnej starostlivosti si uvedomil, že to takto nechce a k otcovi chodil preto, že sa tak rodičia vtedy dohodli. On však viac a viac mamine hovoril, že už k otcovi nechce ísť, lebo sa s ním necíti dobre a chodí k nemu nasilu. Maloletý sa pred kolíznym opatrovníkom vyjadril, že kým žili v spoločnej domácnosti, otec sa k matke a k nemu správal nevhodne a matke ubližoval, dokonca raz boli s mamou na polícii. Podľa názoru maloletého je jeho otec zlý človek, ktorý ubližoval a ubližuje mamine a on už s ním nechce byť nikdy. Keby sa mal s ním ešte niekedy stretnúť, tak nech je to „raz za osemsto rokov“. Maloletý uviedol, že si veľmi dobre rozumie s maminkou a páči sa mu na východe Slovenska, kde sa cíti ako doma, má tam kamarátov a v Bratislave je iba v podnájme.

26. Z obsahu spisu je ďalej osvedčené, že rozhodnutím riaditeľky Základnej školy s materskou školou F.J. A., T. č. X/XXXX-XX zo dňa 14.03.2022 bol maloletý prijatý na základné vzdelávanie na uvedenú školu a túto od 14.03.2022 aj navštevuje. Matka emailom zo dňa 17.03.2022 otcovi oznámila, že maloletý od 14.03.2022 prestúpil do základnej školy vo T., informovala otca o stave v akom sa dieťa aktuálne nachádza (zdravotne je na tom lepšie, prostredie mu vyhovuje, z našetrených peňazí si kúpil psa o ktorého sa stará, zlepšil sa v správaní aj v učení), otcovi oznámila adresu, kde bývajú (T. jazero XXXX) s tým, že môže dieťa prísť kedykoľvek navštíviť, ak sa s ním dohodne a maloletý s tým bude súhlasiť a požiadala otca, aby dobre zvážil svoje ďalšie kroky). Z otcov doloženej emailovej komunikácie otca so Súkromnou základnou školou B. vyplýva, že súkromnej základnej škole bolo doručené oznámenie o prijatí dieťaťa na inú školu dňa 18.03.2022. Proti rozhodnutiu riaditeľky Základnej školy s materskou školou F.J. A. č. 3/2021-22 zo dňa 14.03.2022 o prijatí maloletého na základné vzdelávanie podal otec dňa 04.04.2022 odvolanie.

27. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

28. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

29. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových

väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

30. Odvolací súd vo vzťahu k odvolaniam oboch rodičov zdôrazňuje, že účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 C.m.p.) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

31. Pokiaľ ide o návrhy matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala dočasne na čas do rozvodu manželstva zveriť maloletého J., nar. XX.X.XXXX do jej osobnej starostlivosti s tým, že ho bude zastupovať a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, v ktorej sa domáhal na čas do rozvodu manželstva zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s dvojtýždenným intervalom striedania osobnej starostlivosti s tým, že zastupovať a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia a výživné sa neurčí, odvolací súd sa, vychádzajúc zo stavu konania vyplývajúceho zo spisu v čase aktuálneho rozhodovania, zhoduje s názorom súdu prvej inštancie o neosvedčení nutnosti bezodkladnej, oboma rodičmi navrhutej úpravy pomerov, a to do rozhodnutia o návrhu na rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Obsahom spisu má osvedčené, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti od leta 2021, sú v rozvodovom konaní, od augusta 2021 realizovali striedavú osobnú starostlivosť rodičov o maloletého v nepravidelných časových intervaloch (spravidla v dvoj, resp. trojtýždňových), a to podľa aktuálnej dohody rodičov. Otec zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloletého naposledy od 6.11.2021 do 29.11.2021, od toho času maloletý odmieta starostlivosť otca a kontakt s ním, sporadicky s otcom telefonuje a posielala mu SMS správy. Maloletý od 14.03.2022 navštevuje Základnú školu s materskou školou F.J. A. vo T., matka otcovi oznámila zmenu školy, adresu, kde bývajú (T. jazero XXXX) s tým, že môže dieťa prísť kedykoľvek navštíviť, ak sa s ním dohodne a maloletý s tým bude súhlasiť emailom z 17.3.2022. Obsahom listín doložených do spisu otcom je osvedčené, že zmenu základnej školy a miesta bydliska dieťaťa matka zrealizovala bez súhlasu otca, ktorý podal proti rozhodnutiu riaditeľky Základnej školy s materskou školou F.J. A. č. 3/2021-22 zo dňa 14.03.2022 o prijatí maloletého na základné vzdelávanie dňa 04.04.2022 odvolanie.

32. Odvolací súd poukazuje na to, že z otcom doloženej Správy Centra pedagogicko- psychologického poradenstva a prevencie z 07.01.2022 vyplýva, že k spolupráci s centrom rodičia pristúpili po odporučení ZŠ B. v Bratislave koncom školského roka 2020/2021 na základe pozorovaných ťažkostí dieťaťa v školskom prostredí - neprimerané reakcie, zvýšená reaktivita, emočná nestabilita (nekontrolované prejavy hnevu), nervozita a nepozornosť dieťaťa. V priebehu stretnutí, (okrem prvého stretnutia) mal maloletý potrebu rozprávať o otcovi, hovoril o prísnosti, zákazoch, „nemám ho rád“, „nechcem s ním byť“, a to bez akéhokoľvek emočného náboja (pozitívneho, alebo negatívneho). Podľa zistení psychologičky dieťa pôsobilo unavene, zúfalo, neisto, malo strach, aby vyjadreniami neublížilo jednému alebo druhému rodičovi, s neadekvátnymi reakciami situácií, v momentálnej situácii je maloletý traumatizovaný procesom, ktorý sa v rodine deje, má výrazne nedosýtené potreby bezpečia (najmä psychického), istoty a stability, čo má dopad na jeho pohodu a vnútorné prežívanie, môže mať silné prejavy hnevu, za ktorým je nespracovaný smútok a zúfalstvo s možným vyústením do agresívneho správania sa voči

okoliu, drzosťou a útočením na rodičov. Podľa odporúčaní centra je dôležité (o.i.) nestavať vzťah s dieťaťom na boji oňho, vytvárať situácie, ktoré zblížujú, oceňovať dieťa, v prípade, ak neprejavuje záujem v komunikácii podľa predstáv (je odmietavý) netlačiť naňho, povzbudzovať ho vyjadrením lásky a pochopenia. Centrum v závere správy na základe pozorovaní maloletého dieťaťa, rozhovoroch s rodičmi, skúseností s dieťaťom, na viaceré nezrovnalosti vo výpovedi dieťaťa o svojich rodičoch a z tohto dôvodu vzniknutých pochybností v spojitosti s riešenou témou starostlivosti o dieťa, navrhlo v záujme dieťaťa zrealizovať súdnoznalecké psychologické vyšetrenie všetkých členov rodiny, a to pre potreby hlbšieho poznania osobnostných predpokladov a charakteristík a aktuálnych zámeroch oboch rodičov, aby rozhodnutie o starostlivosti o maloletého J. bolo čo najbezpečnejšie a najpriateľnejšie pre všetky zainteresované strany. Vychádzajúc z uvedeného, zohľadniac od konca novembra 2021 prejavované správanie sa dieťaťa, ktoré razantným spôsobom odmieta kontakt a styk s otcom, odvolací súd konštatuje, že v aktuálnom štádiu konania nie je ani v miere pravdepodobnej osvedčené, že otcom navrhované dočasné nariadenie striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloletého (resp. uloženie povinnosti matke odovzdať maloletého do striedavej osobnej starostlivosti) je v záujme maloletého (v tejto súvislosti dodáva, že čo do hodnotenia stavu dieťaťa je správa z centra v zhode s matkou doloženými správami z psychologической intervencie zo dňa 03.11.2021, 03.01.2022 vypracovanými Mgr. J. W. T., detským psychológom). V danom štádiu konania nie je možné ani v miere pravdepodobnej ustáliť, či zmena postoja dieťaťa, o ktoré sa do konca novembra 2021 starali po vzájomnej dohode obaja rodičia v dohodnutých dvoj až trojtýždňových cykloch, a aktuálne razantné odmietanie otca dieťaťom, má pôvod v správaní sa matky, v nedostatočnej príprave a motivácii dieťaťa na kontakt s otcom matkou, resp. v ovplyvňovaní dieťaťa matkou tak, ako to v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a v ostatných podaniach naznačuje otec (táto skutočnosť nevyplýva ani z označených správ). Za tohto stavu, pri súčasnom zohľadnení názoru maloletého dieťaťa, ktoré je vo veku takmer 12 rokov už schopné sformulovať svoje názory, túžby a postoje k otázke rodičovskej starostlivosti a aj porozumieť ich dôsledkom, ktoré prezentovalo v priebehu pohovoru s kolíznym opatrovníkom dňa 31.12.2021, dospel odvolací súd k záveru o nesplnení zákonných predpokladov na vyhovenie návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, v ktorej navrhol dočasne nariadiť striedavú osobnú starostlivosť rodičov o maloletého v dvojtýždňových intervaloch (resp. uložiť povinnosť matke odovzdať maloletého do striedavej osobnej starostlivosti), rozhodnúť v otázke dočasného zastupovania a spravovania majetku maloletého a deklarovat, že výživné sa neurčuje. Má za to, že vyhovením návrhu otca v tejto časti, bez dôsledného zistenia podstatných skutkových okolností týkajúcich sa dôvodov zmeny správania sa dieťaťa a jeho aktuálneho odmietania otca (s ktorými sa však bude súd prvej inštancie povinný sa dôsledne vyrovnávať pri rozhodovaní i veci samej, a to na základe riadne zisteného skutočného stavu veci), by mohol navodiť nežiadúci stav, ktorého dôsledkom by mohlo byť (v čase rozhodovania odvolacieho súdu) riziko vzniku ohrozenia dieťaťa na jeho psychickom a fyzickom zdraví a pravdepodobne aj ďalšie skomplikovanie vzájomného vzťahu medzi otcom a synom.

33. Pokiaľ ide o návrh matky na dočasné zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude maloletého zastupovať konštatuje, že z osvedčených okolností danej veci vyplýva, že maloletý sa od 29.11.2021 nachádza v osobnej starostlivosti matky, ktorú otec nenarušuje svojim aktívnym faktickým konaním a ktorý od 29.11.2021 otázku styku s dieťaťom citlivo ponecháva (zrejme v zmysle odporúčaní Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie z 07.01.2022) na maloleté dieťa. Za tohto stavu vo vzťahu k návrhu matky plne absentuje potreba bezodkladnosti navrhovanej úpravy, ktorú (aj vo vzťahu k otázke výlučného zastupovania dieťaťa matkou neodkladným opatrením) matka neosvedčila ani v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ani v podanom odvolaní a potreba takejto bezodkladnej úpravy nevyplýva v čase rozhodovania odvolacieho súdu ani z listín tvoriacich obsah spisu.

34. Podľa § 37 ods. 2 písm. d/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

35. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

36. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu

výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

37. Pokiaľ ide o návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, v ktorej navrhol uložiť výchovné opatrenie rodičom (povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu psychológa súdom určeného subjektu, za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie, zvládnutia svojej rodičovskej roly a rešpektovania roly druhého rodiča v živote maloletého dieťaťa a zlepšenia schopnosti neprenášať svoj postoj k druhému rodičovi na maloleté dieťa v rozsahu 5 hodín samostatného poradenstva obom rodičom a v rozsahu 10 hodín spoločného odborného poradenstva obom rodičom) a maloletému dieťaťu (povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu psychológa súdom určeného subjektu za účelom zistenia príčin odmietania otca maloletým, obnovenia vzťahu medzi maloletým a otcom, poskytnutia pomoci maloletému prekonať jeho negatívne pocity plynúce z rozvodovej situácie rodičov a pomoci vyrovnáť sa s nimi v rozsahu minimálne 10 hodín odborného poradenstva) je treba uviesť, že sústava výchovných opatrení v zmysle ustanovenia § 37 Zákona o rodine je vybudovaná systematicky, od miernejších zásahov k vážnejším zásahom. Poradenstvo možno uložiť (na návrh alebo aj bez návrhu) jednému z rodičov, obom rodičom spoločne, niektorému z rodičov alebo obom rodičom a maloletému dieťaťu, resp. maloletému dieťaťu osobitne, pričom v rozhodnutí musia byť určené ciele, ktoré má poradenstvo sledovať (napr. za účelom zlepšenia schopnosti rodičov navzájom komunikovať o výchove dieťaťa, s cieľom naučiť sa akceptovať úlohu druhého rodiča a pod.). Výhodou výchovného opatrenia je, že súd po jeho uložení sleduje jeho vykonávanie, a to v súčinnosti s orgánom sociálno-právnej ochrany detí, v súčinnosti s obcou, alebo s príslušným zariadením. Podľa záverov poradenstva rozhodne o aplikácii ďalších opatrení, pričom môže využiť napr. predĺženie poradenstva, resp. jeho rozšírenie o nové ciele. Hmotno-právnou podmienkou uloženia výchovného opatrenia je, že to vyžaduje záujem dieťaťa. Pokiaľ má súd za to, že výchovné opatrenie už nie je potrebné, môže ho zrušiť. Ak výchovné opatrenie neprinesie želaný výsledok, ktorým je zvyčajne zmena postoja niektorého rodiča, resp. oboch rodičov alebo zmena postoja dieťaťa, súd môže využiť ďalšie opatrenia, ktorými fakticky alebo právne zasiahne do výkonu rodičovských práv a povinností. Účinnosť uloženého výchovného opatrenia súd hodnotí jednak priebežne, jednak po skončení doby, na ktorú bolo uložené. Podkladom pre hodnotenie budú správy predkladané osobami, ktoré spolupracujú so súdom pri sledovaní výkonu jednotlivých opatrení (orgán sociálno-právnej ochrany detí, obec, škola, neštátne subjekty a iné). Pri povinnosti podrobiť sa poradenstvu je podkladom správa, ktorú vyhotoví subjekt, ktorý sociálne poradenstvo, resp. odborné poradenstvo v špecializovanom zariadení vykoná. Rozhodnutie súdu nasledujúce po zhodnotení účinnosti výchovného opatrenia môže spočívať buď v zrušení nariadeného výchovného opatrenia alebo v uložení iného výchovného opatrenia, príp. v predĺžení doby trvania výchovného opatrenia. Ak súd zistí, že výchovné opatrenie splnilo sledovaný účel svoje rozhodnutie zruší. Ak zistí, že sledovaný účel nebol dosiahnutý, môže nariadiť iné výchovné opatrenie.

38. V predchádzajúcom odseku uvedené základné pojmové znaky sústavy výchovných opatrení a postup súdu pri jeho uložení a sledovaní naplnenia jeho účelu odvolací súd zdôrazňuje v nadväznosti na to, že súd prvej inštancie správne pri posudzovaní tejto časti návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia skúmal splnenie zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 324, § 325 C.s.p. a súčasne aj predpokladov uloženia výchovného opatrenia podľa § 37 Zákona o rodine. Zhoduje sa s ním v tom, že v návrhu na uloženie výchovného opatrenia obom rodičom a aj maloletému dieťaťu (procesnou formou neodkladného opatrenia) otec neosvedčil bezodkladnosť navrhnutej úpravy, keď túto nie je možné vyvodiť len zo samotného prerušenia kontaktu maloletého syna s otcom, z otcom tvrdeného matkinho pasívneho postoja k potrebe obnovenia kontaktu otca so synom, ktorá s otcom údajne nekomunikuje a ani z otcom tvrdenej potreby reparácie vzťahu otca so synom.

39. Pre úplnosť však odvolací súd k tejto časti návrhu otca dodáva, že uloženie výchovného opatrenia predpokladá postup ako v konaní vo veci samej, začatej na návrh (resp. bez návrhu), t.j. nariadenie pojednávania, vykonanie potrebného dokazovania (vyhodnotenia celkových rodinných pomerov, možností výkonu výchovného opatrenia, prípadne vyhodnotenie záverov už skôr nariadeného výchovného opatrenia), a až následné rozhodnutie vo veci samej. V posudzovanej veci, v ktorej nebolo vykonané dokazovanie a v ktorej ani dôkazy predložené otcom, bezodkladnú potrebu uložiť otcom

navrhnuté výchovné opatrenie neodkladným opatrením neosvedčujú, je však povinnosťou súdu, v konaní o veci samej (t.j. o návrhu na rozvod manželstva a úpravu výkonu pomerov rodičov na čas po rozvode) nerezignovať na prípadné zistenia týkajúce sa možnej realizácie primeraného zásahu do pomerov rodičov a maloletého dieťaťa spôsobom, aby tento bol v záujme maloletého, a to vrátane možnosti možnej intervencie podľa ust. § 37 Zákona o rodine. Rovnako otcovi dáva do pozornosti možnosť domáhať sa uloženia výchovného opatrenia riadnym návrhom, podaným podľa ust. § 37 a nasl. Zákona o rodine, na ktorého prejednanie je súd prvej inštancie povinný nariadiť pojednávanie a po riadne vykonanom dokazovaní v rozsahu potrebnom pre zistenie skutočného stavu vecí (§ 35 C.m.p.) o ňom rozhodnúť a následne aj sledovať naplnenie jeho účelu.

40. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

41. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

42. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, v ktorej sa domáhal uložiť povinnosť matke zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k zmene školy, ktorú maloletý navštevuje, a to najmä odhlásenia maloletého zo Súkromnej základnej školy B., nachádzajúcej sa na ulici U. XX, XXX XX U., na ktorej maloletý plní povinnú školskú dochádzku a prihlásenie maloletého na povinnú školskú dochádzku do inej školy alebo iného školského či výchovného zariadenia a k zmene miesta obvyklého pobytu / bydliska maloletého bez súhlasu otca, a to až do právoplatného skončenia konania o nezhode rodičov v podstatnej veci, súd prvej inštancie zamietol dôvodiac nepreukázaním potreby bezodkladnej úpravy pomerov, keď iba obavu otca týkajúcu sa zmeny školy a trvalého pobytu maloletého nepovažoval v danom čase za dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia. K tejto časti návrhu je treba uviesť, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu je obsahom spisu osvedčené, že maloletý na základe rozhodnutia riaditeľky Základnej školy s materskou školou F.J. A., T. č. 3/2021-22 zo dňa 14.03.2022 od tohto dátumu navštevuje uvedenú základnú školu, spoločne s matkou má evidovaný trvalý pobyt na adrese R. XX, J. a podľa emailového oznámenia matky zo dňa 17.03.2022 by mal spoločne s matkou bývať na adrese T. jazero XXXX. Uvedené znamená, že ku konaniu, ktorého zdržania sa zo strany matky otec domáha už došlo, v dôsledku čoho odpadla potreba bezodkladne upraviť pomery otcom navrhnutým spôsobom, ktorý aktuálne otcovi už neposkytuje efektívnu ochranu. Je treba ďalej zdôrazniť, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti sa týka podstatných otázok týkajúcich sa záležitostí dieťaťa, ktoré musia byť schválené oboma rodičmi. Zákon o rodine preferuje predovšetkým dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností a až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa (IV. ÚS 367/08), posudzovaného v kontexte požiadaviek vymedzených čl. 5 Zákona o rodine. V posudzovanej veci z obsahu spisu a ani z dopytu na súd prvej inštancie nevyplýva, že by ktorýkoľvek z rodičov podal návrh vo veci nezhody rodičov o podstatných otázkach týkajúcich sa maloletého dieťaťa podľa § 35 Zákona o rodine (takéto konanie je výlučne návrhovým konaním, v ktorom je súd viazaný návrhom).

43. Pre úplnosť k tejto časti rozhodnutia odvolací súd dodáva, že zmenu základnej školy a miesta trvalého bydliska maloletého matka nepochybne vykonala bez súhlasu otca dôvodiac tým, že po rozpade spoločnej domácnosti nemala v Bratislave dostatok pracovných príležitostí, bola nútená dochádzať za prácou na východné Slovensko, následne finančne nezvládala platiť náklady na cestovanie, školné vo výške 400 eur mesačne a ostatné náklady, keďže otec do súčasnosti na výživu dieťaťa finančne neprispieval a neprispieva, odsťahovala sa a základnú školu zmenila so súhlasom maloletého. Z emailovej komunikácie matky z 17.03.2022 vyplýva, že maloletý je „aktuálne zdravotne lepšie, prostredie mu vyhovuje, z našetrených peňazí si kúpil psa, o ktorého sa stará, zlepšil sa v správaní, aj v učení“. Posudzujúc návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti aj v kontexte posúdenia záujmu dieťaťa vo veku takmer 12 rokov (poukazujúc pritom na zistenia, týkajúce sa maloletého a jeho postoja k otcovi po 29.11.2021, uvedené v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia), má odvolací súd navyše za to, že aj v prípade, ak by bola osvedčená potreba bezodkladnosti otcom navrhnutej úpravy, z osvedčených okolností danej veci nie je možné vyvodiť, že nariadenie otcom navrhnutého

neodkladného opatrenia v tejto časti je aktuálne v prioritnom záujme maloletého, a to bez rizika možného ohrozenia zdravia dieťaťa a vzájomného vzťahu medzi otcom a synom.

44. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1 C.s.p. ako vecne a právne správne potvrdil.

45. V kontexte osvedčených skutkových okolností danej veci dáva súdu prvej inštancie do pozornosti nutnosť plynule a hospodárne postupovať v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva. Zdôrazňuje mu, že v nadväznosti na závažné zistenia, týkajúce sa aktuálne žiadneho nerealizovaného osobného kontaktu otca s maloletým dieťaťom, spôsobu komunikácie medzi rodičmi, (ktorá prebieha obmedzene a zrejme neefektívne), na zmenu školy a bydliska maloletého matkou bez súhlasu a vedomia otca, je súd prvej inštancie povinný práve svojou rozhodovacou činnosťou a postupom v konaní o veci samej, reagovať na aktuálne potreby maloletého, ktoré musia prioritne rešpektovať najlepší záujem dieťaťa, ale zároveň aj práva oboch rodičov na výkon rodičovskej starostlivosti o maloleté dieťa.

46. Na oboch rodičov apeluje, aby sa v záujme zdravého duševného vývoja dieťaťa pokúsili v otázkach súvisiacich s jeho výchovou nájsť aspoň základné obojstranne prijateľné východiská vzájomnej koexistencie. Zdôrazňuje im, že ich syn nedisponuje dostatočnými obrannými mechanizmami, ktoré mu umožňujú sa adaptovať vo vzťahoch a potrebuje v prvom rade vyrastať v prostredí vzájomného rešpektu, neupierania práva na oboch rodičov, a to aj v situácii, v ktorej nie je možné sanovať partnerský vzťah rodičov. Rodičia by si mali uvedomiť, že svojim vzájomným postojom a chovaním, ktoré maloletý (vzhľadom na vek) dokáže racionálne vnímať a všímať si ich, mu sprostredkovávajú hodnotové vzory a vzory chovania, ktoré dieťaťu majú uľahčovať sociálnu interakciu a nadväzovanie pozitívnych sociálnych vzťahov v priebehu jeho života (za správne hodnotové vzory nie je však možné považovať neschopnosť rodičov sa v základných otázkach starostlivosti o dieťa dohodnúť a ich neschopnosť dieťaťu pomôcť pri dodržiavaní medzi rodičmi dohodnutého modelu starostlivosti). Rodičom dáva do pozornosti, že ich rodičovské schopnosti a kompetencie, vrátane posúdenia miery schopnosti akceptovať postavenie a úlohu druhého rodiča, posúdenia možného vplyvu rodiča na dieťa a jeho manipulácie pri realizácii styku s druhým rodičom a posúdenie plnenia povinnosti dôsledného vedenia dieťaťa k úcte a rozvíjaniu vzťahu s druhým rodičom, bude predmetom riadneho dokazovania vykonaného v konaní o veci samej.

47. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 , § 58 C.m.p.

48. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).